Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0185

Represie voči demonštrantom, disidentom, politickým väzňom a náboženským menšinám v Iráne a ich popravy

Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. mája 2026 o represiách voči demonštrantom, disidentom, politickým väzňom a náboženským menšinám v Iráne a ich popravách (2026/2733(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Iránskej islamskej republike,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže iránsky ľud bol po povstaní v rokoch 2025 – 2026 vystavený najväčšiemu masovému vraždeniu demonštrantov v histórii krajiny, pri ktorom boli zabité desaťtisíce ľudí vrátane najmenej 236 maloletých osôb, ako aj masovému zatýkaniu, popravám, mučeniu a každodennému teroru; keďže v Iráne sa ukladá najviac trestov smrti na obyvateľa na svete; keďže režim využíva prebiehajúcu vojnu ako zámienku na urýchlenie popráv;

B. keďže nezávislá medzinárodná vyšetrovacia misia OSN pre Irán varovala, že represie môžu napĺňať skutkovú podstatu zločinu proti ľudskosti;

C. keďže v marci 2026 začali štátne orgány po zinscenovaných procesoch založených na priznaniach získaných mučením a sexuálnym násilím popravovať osoby, ktoré v januári 2026 demonštrovali, a keďže následne odvysielali vynútené priznania a fingované popravy;

D. keďže režim neúmerne útočí na náboženské a etnické menšiny vrátane Ahváziov, Afgancov, Azerbajdžancov, bahájov, Balúčov, kresťanov, židov, Kurdov, sunnitov a zoroastriánov; keďže režim zintenzívnil svoju kampaň proti aktivistom za práva žien, novinárom a obhajcom ľudských práv;

1. vyjadruje solidaritu s iránskym ľudom a jeho bojom za slobodu, demokraciu a ľudské práva;

2. odsudzuje čoraz intenzívnejšie represie režimu a využívanie trestu smrti na odrádzanie od politickej mobilizácie; žiada okamžité zastavenie popráv a úplné zrušenie trestu smrti;

3. dôrazne odsudzuje tajné popravy disidentov v marci a apríli 2026, najmä maloletých osôb; vzdáva hold výnimočnej odvahe, ktorú popravení preukázali;

4. požaduje okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých zadržiavaných politických väzňov a vyvodenie zodpovednosti za spáchané násilie;

5. zdôrazňuje, ako zatknutia Peyvanda a Borny Naimiovej z bahájskej komunity opäť ilustrujú brutálne represie režimu voči menšinám, a vyzýva na ich okamžité a bezpodmienečné prepustenie;

6. vyzýva Radu, aby rozšírila sankcie voči iránskym predstaviteľom zodpovedným za represie, a to aj voči tým, ktorí pôsobia v súdnictve, väzenskej správe, Zbore islamských revolučných gárd (IRGC) a v jednotkách napojených na najvyššieho vodcu;

7. žiada, aby sa na majetok IRGC a lojálnych rodinných príslušníkov uvalili sankcie a aby sa im odoprel vstup do EÚ;

8. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zavreli iránske diplomatické misie zapojené do represií v zahraničí;

9. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili medzery pri vykonávaní sankcií;

10. vyzýva členské štáty, aby vyšetrovacej misii zabezpečili primerané zdroje a aby si s ňou vymieňali informácie a zriadili tribunál pre Irán s cieľom vyvodiť zodpovednosť a presadzovať univerzálnu jurisdikciu pred európskymi súdmi;

11. odsudzuje blokovanie internetu, ktoré nariadil Irán, a vyzýva EÚ a podobne zmýšľajúcich partnerov, aby Iráncom poskytli nástroje umožňujúce bezpečný prístup na internet;

12. vyzýva členské štáty, aby pri posudzovaní prípadov podľa vnútroštátnych právnych rámcov náležite zvážili zraniteľnosť prenasledovaných Iráncov;

13. vyzýva PK/VP, Radu a členské štáty, aby pri akejkoľvek iniciatíve v záujme ukončenia prebiehajúcej vojny uviedli ako základné predpoklady dodržiavanie ľudských práv, prepustenie všetkých politických väzňov, ukončenie popráv a vyvodenie zodpovednosti za obete;

14. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, vládam a parlamentom členských štátov a orgánom Iránskej islamskej republiky.